

ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Токаренко Ю.В., Гура Т.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Починаючи ще з 2014 року, після того як РФ почала анексувати певні території України, а з лютого 2022 року, розпочала повномасштабне вторгнення, через бойові дії, окупацію, страх за життя своє та своїх рідних, руйнування житлових будинків та інфраструктури значна кількість населення України була вимушена покинути свої домівки та шукати для себе більш безпечного місця. Хтось виїхав за межі країни, а хтось лишився в Україні і набув статусу внутрішньо переміщеної особи. За статистичними даними на початок 2024 року кількість внутрішньо переміщених осіб складає 4,9 млн і ця цифра безпосередньо вказує на актуальність дослідження проблем соціалізації та психологічної адаптації ВПО.

Основною метою даної роботи є розкриття проблем соціалізації та психологічної адаптації внутрішньо переміщених осіб. Для цього був проведений аналіз наукової літератури, в якій дослідженні проблеми адаптації ВПО, як вітчизняних так і зарубіжних авторів. Отже, внутрішньо переміщена особа (ВПО) – це громадянин України, який перебуває на території України на законних підставах та має право на постійне проживання в Україні, котрого змусили залишити або покинути своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру [1].

Вимушене переміщення спричиняє ряд проблем, таких як: соціальне виключення та зміна соціального статусу, погіршення психічного та фізичного здоров'я, виникнення фобій та ін. У багатьох внутрішньо переміщених осіб з'являються ознаки посттравматичного стресу, підвищується агресивність та відчуття соціальної інтолерантності, що, у свою чергу, може призвести до тяжких психологічних наслідків та депресивних станів.

У підсумку необхідно сказати, що ВПО є досить вразливим шаром населення, який має труднощі з адаптацією та соціалізацією, і тому допомога у психологічно-соціальній адаптації та пристосуванні до нових умов життя має стати ключовою ланкою соціальної роботи з ВПО.

Література:

1 Закон України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” № 1706-VII від 20 жовтня 2014 року.